

ЦЕНА 10 коп.

Если враг не сдается, его уничтожают.

(Татский яз.)

ДАГГОСИЗДАТ
Махач-Кала
1931

С
Тет ГЧН

ИЗ ФОНДА РЕДКОЙ И СТАРОЙ
КНИГИ

Prolitarnej peytyn dynjoh jek bosit.

Maksim Gorkij.

Әqər дүшмә
ә raj nis әмо-
rəgə-jurə nisd
soxdənyt.

Kucurməj M. Ju. Xanukəjov.

Ныкuməti dofusxonəj Daqılsu
Məhəç-qala—1931.

ИЗ ФОНДА РЕДКОЙ И СТАРОЙ
КНИГИ

ТЭТ С
Г71

Prolitarhoj bytyn dynjoh jæk boşit.

Maksim Gorkij

Әqər dyşmə ә raj nis әмо-
рәдә—jurə nisd soxdənyt

Kucurməj M. Ju. Xanukəjov.

hukuməti dofusxonəj Daqisdu

Məhəç—qala
1930 sal.

ОГЛЮК АНДАЛУС

1-я Гостицография
ДагИЗа г. М.-Калла
Дагарт 664. Тирам 500.
Заказ № 127-6.
На татском яз.

Əri fəhləho və rənçbərho.

Ə Moskov vjərxovni sud fəhləho və rənçbərhoj s. s. s. r. ədəj sud soxdə u insonhorə, komihoki məsləhət soxdət əri xohinəti vədirromorə və hozurluqi dirət əri vəxşdə əqəruşuj əlyukumət fəhlə və rənçəbər.

Prolitarhoj həmmə viləjətho, ənçəq işmu, fəhləhoj Frantsija və Angilija məçburit əri vərasirə mətləb əni hozurluqi xohinətcihorə yə mətləb işurə əri işmu, cynki işmurəş ej zuriho qərək mubu əri kor qyrdə e içirə xohinətcihorəvoz, komihoki i səhət sud soxdə omorəniho ə Moskov I insonho, ə tjəxnikə usdod hisdytho, xundə qorho, qulhoj dəvlətməndho, piş

soxdə əmorətho əz Urusijət, təxsir kor birət və əqərdə vəqyrdət (ə raj əmorət) həmmə təxsirhoşurə vojə soxdətho əri hozurluqi dirə, əri dovhə soxdə əqərişuj fəhləho. Uho xəjr vəqyrdət səbəb tənysmənd birəi işu və ihdiborly birəi işu ə pyşoj əykumət sovjət, zaral zərət ə hər cirə təhərəvoz ə kor vokordəi fəhləhoj əykumət çəhmijat sotsialisti.

Uho ə qihini və zəhmət vənqəsdət kor firəhsoxdəi promisljən nöstə (fabrik zaved) ə s.s.s.r., xərab soxdət həmmə cyrə həməl əmoriqə əri xərab soxdə, və puc soxdət xərçiho və çofoj çəfokəşə moxluqə ə hərəkətirəvoz zaral zənyt qufdırə ə əpyşo əmorəi xozjajstvoj imu. Həmmə xohinətiho və zaralihorə soxdət, əri cyki qıç soxdə qəriş soxut qufdırə kor hy-

kumət sovjətə ə qəhri soxdəirəvoz fəhləho və ənçəq rənq bərhorə əz əykumət. I kohorə soxdət uho əraziməndi və ə rəhbərcijəti ənu dəvlətməndhorəvoz komihoki vixidətho əz Urusijət (urusijətiho) məskən qyrdətho ə Jəvropə viştərəkiş ə Pariç — və komihorəki voisidəniho əsər bəhəm bijorut əykum işurə ə sər qəjm fəhləho və rənq bərhoj s.s.s.r.

vədibirəniki, səhib bankho və səhib fabrikhoj Urusijatiho sarf nis tənysdənyt əri voqoşdə ə Urusijət ə quç jəraqəvoz ənçəq vojə soxdənyt voqordyt ə quç myşd nə ən kyfəvoz — (hykm puləvoz).

Kor-mətləb həmmə dəvlətməndə ho jə təhəri ə həməj hylom, mətləb işuni ə sərküsirəvoz əri əksplətirovət soxdə çətoj fəhlohorə. Ünə qyrə məhlymi ki, dəvlətməndəhoj

Urusijet ofdət ə qəriş dəvlətmənd-hoj Frantsiya və Angiliya bəhəmə kuməkho əri əni təxsirlyjə mətləb işurə əsər bəhəm ovurdə. Puan-kərirə, Brianə, Circilirə Boliduinə və uhonigərə (numhoj dəvlətmənd-hoj Frantsiya və Angilja) ayan tjuristhorə ə qulluq dəvlət əz dyli kuməki soxdənytho əmətləbhoj xohinətcihoro və pomjəşşikhoj Urusijətiho.

və ə u xohinətcihorəvoz, komi-hoki ə Moskov sud soxdəniho vjərxovni sud, uho əhozur soxdət planhoj dovhoi əqərişuj s.s.s.r. əri əmorə. U xərəbəjə kor ən xohinət ciho ə s.s.s.r. əzu soxdə əmorə buki, ari cyki suk bu kor əri qəcəqə ləşqər Dəvlətmənd-ho əri əmorəişi ə qərişuj s.s.s.r. ə 1930 — 1931 salho.

Xijol soxdəbyryt əri əhozur sox-

də əhykumət sovjətə ə dovhə ə qərişuj fəhləho və rənçbər-hoj Poljək-ho və Rumiñiho və Fəhləho rənçrbər-hoj Frantstja və Anglijarə di-rvnyt ə qof işurəvoz ə kuməki əni viləjətho, komiki əhəni birətho ə dəsdi dəvlət kələ qəcəqhorəvoz.

Dovho əri dəvlətməndho sarfi, — cynki uho furuxdənyt jərəqəho və kələ qəzənçho dirənyt əz tihi sox dəi xun fəhləhorə. Uho tərshoj buho dovhohorə hicis əhysob nis soxdə, tənysdəkiş kələ xərəbəiho mijoruhorə, birəbuhorəxuno ə 1914 — 1918 salho. Dəvlətməndho qimis nisoxyt əri kyşdə — puc soxdə qənəş 20 - 30 millioniqəş fəhləho və rənçbərhorə. Mətləb həmmə dəvlətmənd-ho ə həmməj dynjoh jə cirəi.

Mətləb fəhləho və rənçbər-hoş həmcün jə cirəi ə həmməj dynjoh.

fəhləho və rənçbərho məçburi əri
ərkin soxdə xysdərə əz zir hykm-
bundurraq dəvlətməndho, əz kosi-
bi və jəsyryν.

Fəhləho! ərişmu pyşotə rasiri
vəxd əri vərasırə, ki məhdon həm-
məj əni zəhmətho və bədiho həm-
mə bəd bəxdiho, puc soxdəniho
zindəqunihorə, məhdon əniho his-
dyt təməh kəmə insonho, komiho
ki hosi birətho muvəhsyzi soxdət-
ho əz təməh pul və nizomsyz sər-
vori soxdənytho ə sər zindəquni
viştərəkijə çəfokəsho, puc soxdə
quvət işurə, qilbəqil soxdənyt xə-
zinəhoj xorırə, komiho ki hisdyt-
ho ən işmu. Ə jor işmu mijov, ki
ə qəd 4 sal ə dovhəj imprialistho
batmış birəbu ə dərjoh ə milliard
tonn horəvoz mjətall, ə quvət və
zəhmət işmurəvoz bəhəm birə qə-
zənmiş birə omorə buho, suxundə

əmorəbu ə million tonnhorəvoz
kymyr, çofoj işmu, puc soxdətərq
soxdə əmorəbu qədər və hysobsy-
zə qədər pusdho (poduş) porcəho
və hər cirə produkthoj çofoji iş-
mu. Gilbəqil soxdənyt xəzinəjə xo-
rihoşmurə, və ən həilhoşmurə,
ommo, gil—bəqil soxdə i xəzinəhoş-
murə vəltaraf soxdə işmurə, nisd
soxdə ə xuniji və ə dyşmən klassi,
dəvlətməndho kurra soxdənyt əri
işi coqı və syrx.

Ə sad hozorhorəvoz fəhləho
qyc soxdənyt pirəxutho. komiho-
ki batmiş bijo buho, komiho ki
əxir işmurə bijo kysyho. İşmuş
həlbətki bijo kysit fəhləho və rənç-
bərhorə, hic ə jə koris təxsir
syz hisdythorə ə pyşoj işmu; həm
cun cylamki işmuş təxsir szyz his-
dithorə xuno ə pyşoj işu. I əz jə
loş təsxirly nisdytho—soxdəni kələ

xətojə dovhorə. Jərəqly soxdə dəv-lətməndhorə, işmu kor soxdənit ə qərişuj işmu, zəhmət işmu ə dovhö—xyşdərə kysdəini. Vojə soxdənyt əri fyrxorə işmurə ə qərişuj fəhləhoj s.s.s.r., komihoki burmündəniho ə işmu cylam xub mubuzihisdəgə və kor soxdəgə xozjainsyziş.

Çazjəthoj dəvlətməndho hərruz bəruz dofus zərənyt durqu, durqunə qofhorə ə səz sojuz s.s. s.r., xijol soxdənyt çirə çirə şəf-diho, urə soxdəmun mətləb ənu-ho əzuni, ki əri soxdə işmurə bo vorinsyz ə barashoj fəhləhoj s.s. s.r., əri cyki hyç (dyşmə) soxu qufdırə işmurə ə fəhləhorəvoz.

Juş (qazjət dəvlətməndho) rac tənysdəni cylam zurbo ə pyço əmorənigə vokurdəihoj s.s.s.r. və cylam işu zurbo hisdytgə, cənd qə

dər dəsdəhoj xyşdən furuxə xohi nətcihos dəsdə birətgəş va ju rac vərasirəni, cy tərs hisdiqə əri dəv lətməndhoj həməj kylom i barasho və ə pyço əmorəihoj fəhləho. Ommoqazjəthoj dəvlətməndho-orudijəj dəvlətməndho, hisdiho, çurnalisthoj dəvlətməndho xyrə əmorə insonho, uho nis tənysdənyt qufdırə duzirə, əqər vojə soxdytqə əri qufdırə duzirə, səhibhoj qazjət hyl midədyt u çurnalisthorə əz kor. cylamki hyl dodorənihorə xuno işmurə səhib fabrikho.

Dəvlətməndho tənysdənyt, ki əqər fəhləhoj Urusijət rasirytqə ə mətləb işu—komihoki uho kynd hisdytho — işmuş misoxit işurə xuno — çəfokəşə xəlq rjəspublikəj şovjətə xuno, işmurə ədəj dyşmə soxdə ə hykumət fəhlə və rənç-bərəvoz əz zижdi təməh işu, cynki

viləjət sovjət zürbojə bazarı və xo
rihoju ombor hoşıri, işmurə ədəj
dyşmə soxdə ə işurəvoz əz tərs,
cynki sojuz fəhləho və rənçbər-
ho zuri zuri nə vəmündəki (xəs-
də nə birəki) ədəj vəkəndə qov-
rə əri dəvlətməndho. Dəvlətmənd-
horə voisdəni, işmu burajt ə ylym
əz xotur hykm, ixdirori o'dorə ə
dəs işu və əz xotur hoşır birəj işu

Ə sojuz s.s.r. əncəq həlləho—
pionjərəhos tənysdəni ki hər dov-
ho—əz dovhəj fəhləho ə qəryşuj
xozjainho buho bəşqəj —hisdi
gufdirə təxsirlyjə əqylisyzi fəhləhoj
ən hər viləjətho soxdənytho dy
ə jəkirəvoz.

Xəlq sojuz s.s.r. nis vojə soxdə
dovhorə, ommo işmu məçburit əri
tənysdə, ki u nis tərsirə əz dov-
ho və hozuryt əri ju.

Işmus tənysdənit, ki əzi 12

sal pyço fəhləho və rənçbərboj
S S S R nəh ovurdyt dovhə sox-
dərə ə işmurəvoz və əsloh jərəq-
syz byrytho, qisnə, ciploq xyr
soxdyt ləşgər əfsərhərə. komihorə-
ki sər bərəhi soxdənbü və sərvə-
ri soxdənbü ə sər işu xundəqorho
qjənjəralho və komihorəki xub ja-
raqləmiş soxdəbu dəvlətməndhoj
Frantsija və Anqılıja. Imohoj sojuz
s.s.r. ə hisdi xub xubə jəraqlıyə
ləşgər, hər əskər juş xub tənys-
dəni, ki ju çənq myqyry əri ərki-
ni xysdə, əri ərkini viləjət, əçəki-
ju hisdiho bəhəmə səhib və əcə
nisdiho xozjainho, əz fəhlə və
rənçbər bəşqəj. İşmu çənq miqirit
əri intjərjəs, dyşməhoj imu, əri intjə-
rjəs dəvlətməndho, komiki əlyşvə-
riş soxdəniho ə əraq və xun iş-
murəvoz. Uho furuxdənyt dy ə jə-
ki əz viləjət ə viləjət jəraqho, ko-

mihoki soxdə əmorətho ə dəsdin işmurəvoz, və bəlkisi, işmurəş mykyş hə əz u tupho və jəraqho, komiho ki soxdə əmorıho ə dəsdin dəs işmurəvoz və furuxdə əmorıho ə dəsdin xozjainhoşmurəvoz — ə qufdırəj işurəvoz — „ə dyşmənhoj işmu“

Məhlymi mi ə işmu i xinik birəi işmu ə ki ənu xunrizə vozi ə qərişuj işmu soxdənytho xozjainhoj işmu — kəmə bandəj qəcəqho xutə birətho əri zihisdə ə taras soxdəirəvoz qurunə çəfoj işmurə?

Uho jəraqləmiş, birət əri dovhə əz 1914—1918 salhoş zijodtə. Uhora tozədən voisəni puc soxu şykəsd soxu ə millionhorəvoz insonhorə.

Voisəni mi işmurəş ikor? Əz dəs işmu mərov əri nəhişdə birə dovhərə. İşmu və həmmə insonho-

komihoki gənəş mişənytho əri varasirə gərəksyzi dovhərə və təxsir liyi jurə, mişany zərə əz dəshoj ənu avantjuristho. İşmurə əri əni kor quvot hisdi.

İşmu fəhləhoj frantsija və Angilija məçbur birit əri talab soxdə əz həykumət işmu. əri cyki piş soxu qufdırə u dəvlətməndhoj Urussijətirə, komihoji vojə soxdə buho əri furuxdə fəhləho və rənçbərəhoj s.s.s.r. ə dəvlətməndhoj işmu.

I talab bijo ədəb bu əri işmu, nə əz xotur işmuş ə jə raziməndi boşit qufdırə ə proletariat bytyn dynjohəvoz, illo əri xyşdərə xilos soxdə əz dəs kəs hisdytho insonho əri işmu komihoji xyrratho xozjainhoşmurə və ministirəhoj çıqəhoşmurə ə tələşhoj banditi işurəvoz ryşvə qyrdə irəvoz, həzurlu-

qi tozə dovhorə dirənytho, komiho ki puc misoxuho ə millionhorəvoz zindəqunihoşmurə.

Əri əni dovho bijo protjast soxu zənho-dədəho, zənho, xəhərho, və həryshoj işmu və mijosd protjəstovat soxdə u intjəligjəntho (qu monistho) komihoki u pysho protjəst soxdə buho ə qərişuj tənbih soxdə əmorəbuho nə tənysdə, cy cirə təxşir bugə ənuhu.

Əgər dyşmə ə raj nis əmorərəgə jurə nisd soxdənyt.

Binə norə əmorıho ə xundəi Marks və Ljəninəvoz ə quvot py şoi çərgəhoj fəhləho və rənçbər-horəvoz ədəj bərdə ə pəsoj xysdə çəfokəşə xəlq s.s.s.r. ə ə kin ənu mətləb ə sə qofəvoz qufdırə birəniho: „vokurdəi tozə dynjoh“. ə s.s.s.r. ənçəqəl həifləho — pionjərhoş

vərasirənyt, ki əri vokurdə tozə dynjoh, tozə cirəhoj zindəguni min-kinsyz: lozimi əri tərq soxdə qyrd soxdəi dəvlətə əz dəs və kiyf təhnəho, zurbəjə həsirirə, komiki ə həmə cığə çərundənbyryt və həmişə çərundənyt əz xun və əraql fəhləho və rənçbərho; əri nisd soxdə təfihətirə əz qəd xəlq, nisd soxdə əksplətasi kəmə həsirhorə əz sər omborə çəfokəşho; durgu vədirovundə əqujə dürquua məhsəvohoj tarafhoj din və millətpərəshorə, komihoki çəjlə soxdənytho insohorə dy əz jəki nəvərasirənijə kəs soxdəniho işurə dy əri jəki, vərəxşirə əz zindəguni çəfokəşho həmə kyhnə xosijatho hymyrlyjə hədət-horə: puc soxdə həmə cətinihu ə pyşoj çəfokəşə xalq hisdihorə əri ə sər ofdorəi təkə xəjr zindəguni işurə, hisdənytho dəvlətməndhorə

² Если враг не сдается то его уничтожают на татек. яз.

1291
Анадолу
1291

xunriziho soxdə (dovhoho), fyrso-
rə nytho ə millionhorəvoz çəfokəş-
horə dy ə qərişuj jəki ə dov-
ho, həmişəinə mətləb komiho hə
mişə jə cirə hisdiho: quçly soxdə
ixdijori dəvlətməndhorə əri talaşı,
quçly soxdə fəhmsyzə təməh qə-
zəncə və hykum işurə ə sər çəfo-
kəsho.

Əxir əzi vədiromorəniki: dyzət-
miş soxdə əri həmə insonho və
əri hərki çəjlə ə əzadlyjə təhərə-
voz tənyt əri ziod soxdə quvət
işurə və zirəki işurə, duzətmış
soxdə boromborə ərkini, tənyt həm-
mə vərafədə ə u bylyndi, ə komi-
minçoki vərəfdənyt, ziodijə om-
borə quvət işurə xərç soxdə ənçəq
təhno „kələ“ əqylməndə insonho.

I əz xysdə duzətmış soxdə ov-
holəti mi? Nəh. I həqiqətini əz
xysdə duzətmış soxdə ovholəti

qufdirə kor qəzişi ən zəhmətkəş-
horə əri vokurdəi tozə dynjohə
ənçəq qufdirənyt dyşmənhoj fəh-
ləho və rənçbərəho, qofdən ə ux-
şəsi ən u „zən urus“ komiki u py-
şoho ərimə nyvysdəbu komihoki
hysob soxdənyt xysdərə „əz nazu-
kə çərqəhoj obrazovənniho və ə
cirəj Jəvropəiho“ fikir soxdənyt-
ho və komihoki —cytamki u zən
nyvysdəbu, — bovorinlynyt „əqy
lə səhibi soxdə mitəny qufdirə
ənçəq jə kəmho, əqylə əxdərmış
soxdə ofdə nibu əz qəd məxluq“
„kultura — duzətmış soxdət quf-
dirə kəmə bylyndə bəxşlyjə inson
ho“.

Ə i qofhorəvoz „zən uzus“ bi-
şərk, ommo duz qufdiri çəhmi
əqyl ən bytyn honijətiji ən əqyl
dəvlətməndhorə, qufdiri bəhəm cy
moromogə əz dəs əqyl dəvlət-

məndho əri ruj baruj norə əqyl xyşdərə ə pyşoj əqyl qəjm fəhləho. əjod birei əqyl qəjm fəhləho hycətsyz məhlymi ə həməj dynjoh. Qəjm fəhləhoj sojuz s.s.r. pyşovo rafdə əz pro-litarhoj həmmə viləjətho ombor xub tənyşdə təsxlix soxdə i tozə rasdirə. U nori ə pyşoj xyşdə mət zurbojə ləbə və kura soxdə quvət horə dir nəsoxdə ədəj bəhəm soxdə jurə.

Çəfoj bəhəm soxdəi — zurboji ommo tyrə vojuho vəxd — mişəni! ə 13 sal ixdijori xyşdə qəjm fəhləho, jəraqlısysz, pojbirahnə, tən birahnə, qisnə həcuş piş soxdə əz qəris viləjət xyşdə siprə quşun ə dəsdi dəvlətməndhoj Jəvropərəvoz jəraqləmiş birəbyrythorə, piş soxdyt ləşgər intjərvjənthorə.

13 sal kor soxdə ə vokurdəi xyşdə ə kəmə dyrysədə ədomihorəvoz, ə uçirə xohinətcijə spitsialist-

horəvoz, bişərkirəvoz şərməndəi dorəniho hərməhhoj xyşdərə və xyşdəni hilməş (naukə), korsoxdəniho ə ilhom ənu nəxoho dəvlətməndhoj hylomovoz. komihoki nuşonə sox dənyt cyklə qələtihorə və şori soxdənyt, əksyqıho cətinihə və qu runihorə işuş ə sər nə ofdorəki, — ə içirə kələ zəhmətho birəkiş əlap myhyçyzə rjəvoljutsionni quvətəvoz firəh soxdı xozjəjstvorə.(m.x.)

Ənçəq ə iqidi mərdi fəhləhorəvoz və partiirəvoz, qufdirimho əqyl ju—əqyl rjəvoljutsionni xəloq, mişəny ə sər bəhəm ovurdə, içirə cətinihə birəkiş içirə ə, pyşo əmo rəjihoji, qofdən, ə plan 1929—30 sal. fəhləho mijosd bylynd soxdə kor promişlənnostə (fabrik zəvod) 22 % omwo bylynd soxdı 25 % ən kolxozhorə mijosd dorə 20 million ga. omwo imurə hisdi 36

mil ! və ə ihorəvoz xərç soxdəjm quvət imurə əri vokurdəi industri rəhbəri soxdəni ətozə cirə dihbənə, qəjm fəhləho və rənqərəho hərəluq nədorə çəjlə soxdənyt əz xəloj ə sadhorəvoz zirəkə vidviçinsho, udarnikho, rabkorho, pisatilho, və əqylməndə korsoxho.

Əqəriş viləjət ə qərişuj imu biçə (xitri) dyşməho soxdət qisnəi (qəhti) kulakho kyşdənyt rənqərəho kolxozihorə, suxundənyt ə cirə cirə usolirəvoz, — əqərişuj imu vəxysdət həmə əz hymyr işu zi-jod mundəqorho çıqədorənihorə xuno ə ju istoriјə. Və iş dorəni imurə ixlijori əri hysob soxdə xyşdərə ki hələmiş əz dovhəj məxluqi xiłos nəbirəjm qufdırə. Əz inçə mitənin qufdırə:

Əqər dyşmə ə raj nə əmoqə jurə nisd soxdənyt. Əz qiroq ə qə-

rişuj əni zurbojə mətləb sojuz s.s.r. dəvlətməndhəjən Jəvropə vədiromi. Uş əz hymyr xyşdə zijod mundi və imid işu ə ylymi. Ommo u hələş xosdəni və hələ quvatiş hisdi jurə əri ə qərişu pojisdə. U hərməhi ə u xohinətci-horəvoz, komihoki zaralıho soxdət-ho ə qəriş sojuz s.s.r., və uho kuməki soxdənyt ə qəcəqhorəvoz.

Puankarjə, jəki əzu sərvor dəs-dəhoj dovhəj Jəvropərə soxdəqor hoi ə 1914 – 18 salho num norə əmorıho „Puankarjə —vojna“ u ədomi komiki ədəssi jurəvoz jə kəmləj mundəbu əri puc soxdə Frantsirə ə xotur vozi ən dəvlətmən ho, buho sotsiəlist Brian. kələ pi-jonskə lord Birkjənxjəd, i py şoho myrdho, və uhoniqəş əz dy-li qulhoj dəvlətməndhəj hisdytho

hozur birənytho əri ə qəcəqirəvoz əmorə ə sər s.s.s.r.

Nizomhoj zindəguni imu hərə nis burraniho dovhəi ə dəvlətməndhoj həmməj hylomovo.

Içirə zindəguni məçbur soxdəni qəjm fəhləhorə əri hərəkətly həzur birə qəlxənd gyrdə xysdərə, ə qəlxəndi mətləb xysdə istorijə burmundənihorə xuno, əri xiros soxdə həmərə, cyki ofirrət işu əri xysdən işu və əri vomuxdə proletariat həməj viləjəthorə ə qəd 13 salhoj igidi furmuş nis birəniho korhoj ovodunəi tozə dynjoh.

Qəjm fəhləho və rənğbərə məçburyt əri jəraqly birə, furmuş nəsoxdə, ki jəgilə hynərməndlyjə qirmizinə ləsgər bəsxun dorə tob dori quş omorəji dəvlətlyhoj hyلومə, komiki byrytho jəraql syz, qışnə, tənbirəhnə, pojbirəhnə və

rəhbərcijə hərməh hoju u qədər usdod nəbirəki ə korhoj dovhərəvoz. Imohoj imurə hisdi Qırmızınə ləşqər, ləşqər iqidho, hər jəki əz işu xub tənysdəni əri cy ju çənq qyrdəgə.

Və əqər joqin qiç birə əz səhm ə pyşo poisdıho joqinlyjə mətləb, dəvlətməndhoj Jəvropə həqənəş səxdə ryj birə fýrsorýtgə ə qərişuj imu fəhləho və rənğbərəho şurə, minkin nisdi, ə uho nə voxurdə içyə zərəi jə qofhorəvoz nə ə korəvoz ə qoqə sərənə, komihoki cərunu əxiri zərəi işurə və zənyt əz mazaləj dəvlətməndho və dəşənyt işurə ə qabyr ə bəhəmirəroz vəxdi vəxdinə vəkəndiho əri işu istorijə.

Dofus zərə əmori ē zuhun tati litjəraturho.

A. Skomoroxov

Dorit hajyuhorə əz juluxmə həzorho
(kucurməj L. Nətanov) 12 k.

Anna Grinbjərg.

Ixdilotho əz təvunəj myrdəi Ljənin
(kucurməj M. Matatov) 15 k

T. M. Bron.

Cysmə məhdən çun soqini (kucurməj.
L. Nətanov) 10 k.

prof. I. N. Spjəranskij.

Cy qərəki əri tənysdə dədərə (kucur-
məj M. Ju. Xanukajov) 15 k.

Biografijej h. Stalin(kucurməj M. Şa-
lumov) 10 k.
RjəzoljutsI II pljənum DKVKP (b)
(kucurməj X. Şolumova) 10 k.

K. Voroşilov.

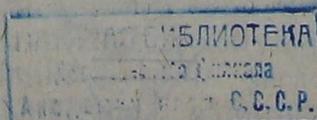
Mibumi dovhə? (kucurməj M. Jəvdjəjəv) 13 k.

I. Stalin.

Sərqiqi əz vizutihə, çuhoho əri kolxoz-
ho, liqotho əri kolxozihə (kucurməj
Ja. Matatov) 25 k.

Aqronom N. Bobinin.

Cy dorə rəncəberə bitəvə kollikтивizatsiya
(kucurməj M. Ju. Xanukajov) 10 k.

Dolts zets duros dups
1911 illistratio.

A Siderowox

Dolts peregrino es huiusmodi
1911

Rius Chupela

Zachillito es eximia dura. Es min
1911

T W Brou

Eximia duperiorum cum sociis et insulae
1911

Brof T W Siderowox

Eximia duperiorum cum sociis et insulae
1911

Eximia duperiorum cum sociis et insulae

1911

Eximia duperiorum cum sociis et insulae

1911

Eximia duperiorum cum sociis et insulae

1911

Eximia duperiorum cum sociis et insulae

1911

Eximia duperiorum cum sociis et insulae

1911

Eximia duperiorum cum sociis et insulae

1911